מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר סוגי שאלות עומק (משמעות, אושר, אמת, חופש, זהות, זמן, חברות)
- לתרגל ניסוח עמדה אישית ונימוק שלה
- להפנים את חוקי השיח המכבד, כולל הזכות לומר "עובר"

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – לחשוב יחד ולהקשיב בכבוד
2. ב – "עובר"
3. ב – בוויכוח מקשיבים כדי להגיב ולהוכיח צדק, בשיחה מקשיבים כדי להבין
4. ב – בשאלה על מה הופך חיים לחיים טובים
5. ב – ליועצת או לנאמני החוסן

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – מטרת הקלפים היא פתיחת מחשבה, לא קבלת תשובה אחת
2. נכון – כך נכתב במפורש בכללי השיח
3. לא נכון – לכל קלף יש גם שאלת המשך לחיפוש עומק נוסף
4. נכון – מדובר בעשרה קלפי עולים
5. לא נכון – המטרה היא לחשוב יחד על מה שהשתנה בעמדות
6. לא נכון – יש לשמור על זכות ה"עובר" ולא לחייב חשיפה אישית

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. פתוחה
2. מחמאה
3. עובר
4. שקטה
5. חוסן

חלק ד' – התאימו שאלת עומק לתחום שלה

- 1 – ה (משמעות)
- 2 – ו (אמת)
- 3 – ב (זהות)
- 4 – ג (זמן)
- 5 – ד (חברות)
- 6 – א (חופש)

חלק ה' – סדרו את מהלך השיעור הנכון

1. פתיחה וחוקי השיח, כולל קיר השאלות
2. המורה עונה ראשון/ה על קלף פתיחה
3. סבב קלפים במעגל או בזוגות
4. עיבוד במליאה ושאלות סיכום
5. כתיבת כרטיס יציאה

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. יש לבדוק שהתלמיד/ה בחר/ה שאלה מהתחומים שהוזכרו, ניסח/ה עמדה ברורה והוסיף/ה נימוק הגיוני, לא רק דעה בלי הסבר
2. תיאור קצר של שינוי מחשבתי אמיתי או משוער, מתוך הקשבה לדעה אחרת
3. הבחנה בין מניע פנימי למניע חיצוני, עם דוגמה מהחיים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שאלה רלוונטית מתחום הזהות/אושר/אמת/חברות/זמן/חופש
- הבחנה בין רצון לנצח לרצון להבין
- הסבר שמזכיר כבוד לפרטיות ולזכות לדלג על שאלה

טיפים להפעלה:

- יש להזכיר את זכות ה"עובר" לפני תחילת הסבב ולא ללחוץ על תלמידים לחשוף פרטים אישיים
- כדאי להתחיל מהשאלות המומלצות הקלות יותר ורק אחר כך לעבור לשליפה חופשית
- בנושאים רגישים (בדידות, משמעות, זמן) יש לשים לב לתגובות התלמידים ולהפנות ליועצת או לנאמני החוסן במקרה הצורך

דף תרגול: שאלות עומק ושיח פילוסופי מכבד

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל שיח פילוסופי פתוח על שאלות עומק שאין להן תשובה נכונה אחת. המטרה היא לחשוב יחד, להקשיב ולהתווכח בכבוד.

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מטרת קלפי שיח העומק?

א) לבדוק מי צודק ב) לחשוב יחד ולהקשיב בכבוד ג) לנצח בוויכוח ד) לקבל ציון

2. מה אפשר לומר כששאלה קשה מדי או אישית מדי?

א) "לא יודע/ת" ב) "עובר" ג) "זה טיפשי" ד) לשתוק ולא להגיב כלל

3. מה ההבדל בין ויכוח שמטרתו לנצח לבין שיחה שמטרתה להבין?

א) אין הבדל ב) בוויכוח מקשיבים כדי להגיב ולהוכיח צדק, בשיחה מקשיבים כדי להבין

ג) בשיחה צועקים יותר ד) בוויכוח תמיד יש מנצח רשמי

4. עם מה פותח המורה את סבב הקלפים לפי מערך השיעור?

א) בשאלה על חברות ב) בשאלה על מה הופך חיים לחיים טובים ג) בשאלת תמונה ד) בקלף עולים

5. למי פונים אם תלמיד/ה מביע/ה תחושת ייאוש עמוקה בשיחה?

א) לחברים ברשת ב) ליועצת או לנאמני החוסן ג) לא פונים לאף אחד ד) לממונה על ציונים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לכל שאלת עומק בחפיסה יש תשובה נכונה אחת מוסכמת	☐	☐
2	מותר לתלמיד/ה לדלג על שאלה אישית מדי בעזרת זכות ה"עובר"	☐	☐
3	החפיסה כוללת רק קלפי שאלות ואין בה קלפי הרחבה	☐	☐
4	בחפיסה יש קלפים מיוחדים המנוקדים עם תרגום	☐	☐
5	מטרת העיבוד במליאה היא לבדוק מי ענה הכי טוב	☐	☐
6	מותר ללחוץ על תלמיד/ה לחשוף פרטים אישיים בשיחה	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. שאלת עומק היא שאלה פילוסופית _____ בלי תשובה נכונה אחת

2. אחרי כל תשובה בסבב הקלפים מומלץ לתת הד קצר או _____

3. תלמיד/ה שלא רוצה לענות יכול/ה לומר את המילה _____

4. הכיתה בוחרת שתי שאלות פתיחה בעזרת הצבעה _____

5. בשאלות רגישות יש לפנות ליועצת או לנאמני ה _____

4 חלק ד' – התאימו שאלת עומק לתחום שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מה הופך חיים לחיים טובים?	___	**א.** חופש
2. האם תמיד עדיף לדעת את האמת?	___	**ב.** זהות
3. עד כמה את/ה בוחר/ת את מי שאת/ה?	___	**ג.** זמן
4. האם זמן שבזבזנו בהנאה הוא מבוזבז?	___	**ד.** חברות
5. מה ההבדל בין חבר אמיתי למכר טוב?	___	**ה.** משמעות
6. האם אפשר להיות חופשי לגמרי ומחויב לאחרים?	___	**ו.** אמת

5 חלק ה' – סדרו את מהלך השיעור הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	עיבוד במליאה ושאלות סיכום
☐	סבב קלפים במעגל או בזוגות
☐	כתיבת כרטיס יציאה
☐	פתיחה וחוקי השיח, כולל קיר השאלות
☐	המורה עונה ראשון/ה על קלף פתיחה

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שאלת עומק אחת מהחפיסה (למשל על זהות, אושר או חברות), כתבו את עמדתכם ונמקו אותה בשני משפטים לפחות

2. תארו מצב שבו שיחה עם מישהו גרמה לכם לחשוב אחרת ממה שחשבתם קודם

3. מהו לדעתכם ההבדל בין להיות טוב/ה לבין להיראות טוב/ה בעיני אחרים? תנו דוגמה

כרטיס יציאה

כתבו שאלת עומק אחת שאתם יוצאים איתה מהשיעור

מה ההבדל בין ויכוח לשיחה, במילים שלכם

מהי זכות ה"עובר" ולמה היא חשובה בשיח כזה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀